

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

49639

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Denizli ili Honaz ilçesi Aşağıdağdere Mahallesi'nde sürdürülen ve sürdürülmesi planlanan kalker madenciligi faaliyetlerine ilişkin belgeler; ruhsatlandırma, işletme izni, saha güvenliği ve madencilik denetiminin ne ölçüde etkin yürütüldüğü konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Madencilik faaliyeti, yalnızca yer altındaki veya yer üstündeki ekonomik değerın çıkarılması meselesi değildir. Devletin görevi maden kaynaklarının değerlendirilmesini sağlarken aynı zamanda ruhsat sahasının sınırlarını, işletme projesine uygunluğu, çalışma güvenliğini ve mevzuata aykırı faaliyetin bulunup bulunmadığını etkin biçimde denetlemektir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG), tabii kaynakların işletilmesine ilişkin düzenleme, koordinasyon ve denetim görevlerine sahiptir.

Aşağıdağdere'deki projeye ilişkin yapılan bilirkişi incelemelerinde sahanın son derece dik olduğu, eğimin yer yer yüzde 80'lere ulaştığı, yerleşim yerlerine çok yakın bulunduğu ve özellikle taş veya malzeme yuvarlanması bakımından ciddi riskler taşıdığı tespit edilmiştir. Ayrıca proje kapsamında öngörülen set, duvar veya benzeri tedbirlerin söz konusu coğrafyada bu riskleri tamamen ortadan kaldırmayabileceği belirtilmiştir.

Dosyada, kaya düşmesine karşı gerekli modellemelerin bulunmadığı ve açık işletme açısından hayati önemdeki şev duraylılık analizlerinin yapılmadığı da tespit edilmiştir.

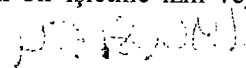
Bunun yanında faaliyet alanının yakınında başka bir açık işletme niteliğinde kalker ocağının bulunduğu da bilirkişi incelemesine yansımıştır.

Sunulan diğer belgelerde ise ilgili kamu birimlerince bazı alanlarda çalışma yapılamayacağını bildirildiği, buna rağmen faaliyetlerin sürdüğü ve ağır tonajlı araçlarla malzeme naklinin yerleşim alanından gerçekleştirildiği ileri sürülmektedir.

Bir kamu otoritesi bir sahada can ve mal güvenliği nedeniyle çalışma yapılmaması gerektiğini tespit etmişse, bunun kâğıt üzerinde bırakılması denetim değildir. Ruhsat vermek kadar ruhsata uygun faaliyeti denetlemek, yasaklı veya izin kapsamı dışındaki alanda üretimi önlemek ve aykırılık varsa gerekli yaptırımını uygulamak da idarenin sorumluluğudur.

Bu kapsamda;

- 1) Aşağıdağdere Mahallesi sınırları içerisinde hâlen geçerli bulunan II-A grubu maden ruhsatlarının sayısı kaçtır? Bu ruhsatların toplam alanları ve işletme izin alanları ne kadardır?
- 2) Danıştay kararına konu RN:90472 ve ER:3415248 numaralı proje/ruhsat bağlantısının mevcut hukuki durumu nedir? Söz konusu sahada hâlen geçerli bir işletme izni veya üretim yetkisi bulunmakta mıdır?

- 3) Yargı kararına konu 112 ada 1 parsel ile belgelerde madencilik faaliyetinin sürdüğü belirtilen 212 ada 1 parsel, aynı maden ruhsat sahası içerisinde midir? Bu iki alan arasında ruhsat veya işletme izni bakımından örtüşme ya da bağlantı bulunmakta mıdır?
- 4) Bölgede MAPEG veya Bakanlığınıza bağlı/ilgili denetim birimlerince 2023 yılından bugüne kadar kaç saha denetimi gerçekleştirilmiştir?
- 5) Bu denetimlerde ruhsat veya işletme izin sınırları dışında kazı, üretim, stoklama, pasa dökümü, yol açılması ya da başka bir madencilik faaliyetinin yapıldığı tespit edilmiş midir?
- 6) Belgelerde, belirli bir alanda madencilik faaliyeti yapılmaması gerektiğine ilişkin kamu görevlilerince tespit yapıldığı ileri sürülmektedir. Bakanlığınız kayıtlarında faaliyete kapalı, yasaklı veya can ve mal güvenliği bakımından çalışma yapılması sakıncalı olarak belirlenmiş bir alan bulunmakta mıdır?
- 7) Böyle bir tespit mevcut ise söz konusu alanda daha sonra üretim yapılıp yapılmadığı denetlenmiş midir? Faaliyetin devam ettiği tespit edilmişse neden derhâl durdurulmamıştır?
- 8) İşletme projesinde öngörülen üretim yöntemi ile sahada fiilen kullanılan üretim yöntemi arasında farklılık bulunmakta mıdır? Özellikle patlatmalı üretim yapılıp yapılmadığı Bakanlığınızca yerinde kontrol edilmiş midir?
- 9) Danıştay kararına yansıyan bilirkişi raporunda, proje dokümanlarında bir taraftan patlayıcı kullanılmayacağı belirtilirken diğer taraftan patlatma tasarımlarına ilişkin açıklamalara yer verilmesinin çelişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu çelişki Bakanlığınız veya MAPEG tarafından incelenmiş midir?
- 10) Dik ve sarp topoğrafyaya sahip söz konusu sahada şev duraylılığı, kaya düşmesi ve malzeme yuvarlanması açısından işletmenin güvenli olduğunu ortaya koyan güncel ve Bakanlığınızca kabul edilmiş bir jeoteknik rapor bulunmakta mıdır?
- 11) Ruhsatlı alanlarda üretim nedeniyle yerleşim alanına taş veya kaya düşmesi ihtimalinin bulunması hâlinde faaliyetin durdurulması bakımından hangi işlemler uygulanmaktadır? Aşağıdağdere'deki saha için böyle bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 12) Bölgeden çıkarılan malzemenin ağır tonajlı araçlarla yerleşim alanı içerisinden taşındığı iddiaları Bakanlığınıza veya MAPEG'e ulaşmış mıdır? Madenin sevk fişleri, üretim miktarı ve sahadan çıkan malzeme miktarı karşılaştırılarak fiili üretimin izin verilen miktar ve alanla uyumlu olup olmadığı denetlenmiş midir?
- 13) Aynı bölgede birbirine bitişik veya yakın birden fazla maden işletmesinin bulunması hâlinde, işletmelerin birbirlerinin ruhsat veya işletme izin alanlarına taşan faaliyetlerde bulunup bulunmadığı hangi yöntemle denetlenmektedir? Aşağıdağdere için koordinat bazlı bir saha kontrolü yapılmış mıdır?
- 14) Yargı kararıyla önceki çevresel değerlendirme işlemi hukuka aykırı bulunan bir maden projesinde, çevresel sürecin hukuken geçerli şekilde tamamlanmasından önce herhangi bir üretim faaliyetine izin verilmiş midir?
- 15) Mevzuata aykırı faaliyet, ruhsat sahası dışına taşma veya can ve mal güvenliğini tehlikeye düşüren çalışma tespit edilmesi hâlinde sorumlular hakkında idari para cezası, faaliyet durdurma veya ruhsat yönünden herhangi bir işlem uygulanmış mıdır?
- 16) Bir sahada kamu görevlilerinin "burada çalışılmaz" yönünde tespit yaptığı hâlde aynı alanda madencilik faaliyetinin devam ettiği iddiası doğruysa, bu durum hangi idari veya hukuki gerekçeyle açıklanmaktadır?
- 17) Bakanlığınız bütün bu iddialar üzerine Aşağıdağdere'deki ruhsat ve işletme sahalarında koordinat bazlı kapsamlı bir denetim yaptırarak faaliyetlerin ruhsat sınırlarına, işletme projesine ve yürürlükteki izinlere uygunluğunu yeniden inceleyecek midir?